

SELETUSKIRI

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu määruse „Põhja-Pärnumaa valla arengukava ja eelarvestrateegia 2027-2030 vastuvõtmine“ eelnõu juurde

1. Õigusakti vastuvõtmise vajalikkuse põhjendus

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 19.09.2018 määrusega nr 36 kehtestati „Põhja-Pärnumaa valla arengukava aastani 2030“, mida on järgnevatel aastatel regulaarselt ajakohastatud. Käesoleva määrusega võetakse vastu uuendatud arengukava aastani 2031 ning eelarvestrateegia aastateks 2027-2030.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37² lõike 3 kohaselt peavad arengukava ja eelarvestrateegia hõlmama iga aasta 30. novembri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat ning need tuleb määrusega vastu võtta hiljemalt 30. novembriks.

2. Õiguslik alus

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 7 alusel, mille kohaselt kuulub arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmine ning muutmine volikogu ainupädevusse.

3. Määruse sisu ja olulisemad muudatused

Põhja-Pärnumaa valla arengukava aastani 2031 on valla pikaajaline strateegiline dokument, milles määratletakse valla soovitud tulevikupilt, arengusuunad, eesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikud tegevused. Arengukava hõlmab kogu valla territooriumi ning kõiki kohaliku omavalitsuse tegevusvaldkondi. Arengukava ja eelarvestrateegia on kohaliku omavalitsuse tegevuse kavandamise alusdokumendid, millest lähtutakse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeeringute kavandamisel ning investeeringuteks toetuse taotlemisel.

Arengukava koostamisel on arvestatud valmimisel olevat Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringut ning lähtutud riigi pikaajalisest arengustrateegiast „Eesti 2035“, maakonna arengustrateegiast „Pärnumaa 2035+“ ja „Pärnumaa kliimakavast 2030“. Valdkondade arengut suunavad täpsemalt arengukavaga kooskõlas olevad valdkondlikud arengudokumendid.

Käesolev arengukava tugineb pärast 2017. aasta haldusreformi koostatud ja 2018. aastal vastu võetud Põhja-Pärnumaa valla arengukavale ja mida on igal aastal üle vaadatud ning ajakohastatud.

Tavapäraselt uuendatakse arengukava ülevaatamise käigus tegevuskava, investeeringute kava ja eelarvestrateegia. 2025. aasta ülevaatamise käigus otsustati lisaks tavapärastele muudatustele kaasajastada ka kogu arengukava ülesehitus ja esitlusviis. Selle tingis asjaolu, et senine arengukava struktuur oli püsinud sisuliselt muutumatuna alates 2018. aastast ning mitmed hetkeolukorda kirjeldavad osad tuginesid enam kui kaheksa aasta tagustele lähteandmetele.

Arengukava uuendamisel toimusid arutelud erinevate valdkondade esindajate ja vallavolikogu komisjonidega. Arutelude tulemusena otsustati muuta dokument

kompaktsemaks, selgemaks ja strateegilisemaks ning viia kõik valdkonnad ühtsele ülesehitusele.

Võrreldes eelmise versiooniga on peamised muudatused järgmised

1. Ajakohastatud on hetkeolukorra kirjeldused, valdkondlikud ülevaated ning arengukava koostamisel kasutatud lähteandmed;
2. Esmakordselt on arengukavas kirjeldatud soovitud tulemused arengukava perioodi lõpuks. Vallavalitsus töötab 2027. aasta jooksul välja täiendavad mõõdikud ja metoodika eesmärkide saavutamise hindamiseks;
3. Arengusuunad ja eesmärgid on viidud ühtsesse strateegilisse raamistikku ning nende sõnastus on kogu dokumendis ühtlustatud;
4. Valdkondlikud peatükid on viidud ühtsele struktuurile, mille tulemusena on arengusuunad ja kavandatavad tegevused varasemast selgemini esitatud;
5. Arengukava kompaktsemaks muutmiseks on loobutud varasemast haridus- ja noortevaldkonna analüüsist ning leibkonnaprofiilidest eraldiseisvate lisadena;
6. Pärnumaa kliimakava 2030 eesmärkide täitmist käsitletakse temaatiliste valdkondade kaupa (taastuvenergia, energiatõhusad hooned, säästev liikuvus, ringmajandus, maakasutus ja süsiniku sidumine ning kliimamuutustega kohanemine), samas kui konkreetsed tegevused on kajastatud arengukava tegevuskavas.

Lisaks on tavapärase korras ajakohastatud tegevuskava ja investeeringute kava aastateks 2027-2030 ning vastavalt sellele koostatud eelarvestrateegia.

Kokkuvõttes sisaldab arengukava kõiki kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37 lõikes 2 sätestatud kohustuslikke osi, sealhulgas tegevusvaldkondade hetkeolukorra analüüsi, arengusuundi, strateegilisi eesmärke, soovitud tulemusi ning eesmärkide saavutamiseks vajalikke tegevusi ja investeeringuid.

Arengukava lahutamatuks osaks on eelarvestrateegia aastateks 2027-2030, milles kavandatakse arengukava eesmärkide saavutamiseks vajalikud finantsvahendid ja tegevuste rahastamise põhimõtted. Eelarvestrateegia vastab KOFS § 20 lõike 3 nõuetele ning arvestab seaduses sätestatud finantsdistsipliini nõudeid (põhitegevuse tulemit ja netovõlakoormust).

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 28 lõike 3 kohaselt võivad vallavalitsus ning hallatavad asutused võtta eelarveaastast pikemaajalisi kohustusi kooskõlas eelarvestrateegiaga või volikogu antud volituse alusel.

Käesoleva määruse §-ga 3 antakse vallavalitsusele ja vallavalitsuse hallatavatele asutustele luba võtta eelarvestrateegias kavandatud vahendite piires eelarveaastast pikemaajalisi kohustusi ning sõlmida selleks vajalikke lepinguid valla tavapärase majandustegevuse ja avalike teenuste osutamise tagamiseks. Luba hõlmab eelkõige selliseid kestva- ja hoolduslepinguid, mille täitmine on oma olemuselt pidev ning mille sõlmimine ühe eelarveaasta piires ei ole sageli otstarbekas ega majanduslikult mõistlik.

Praktikas hõlmab see muu hulgas energia ostmist, teede ja tänavate hooldust, infotehnoloogia teenuseid, hoonete ja tehnosüsteemide hooldust, sotsiaalteenuseid, veoteenuseid, planeeringute koostamist ning muid valla tavapäraseks toimimiseks vajalikke teenuseid. Mitmeaastaste lepingute sõlmimine võimaldab tagada teenuste järjepidevuse,

saavutada soodsamaid hanketingimusi ning vähendada halduskoormust nii vallavalitsusele kui ka vallavolikogule.

4. Mõjud

Arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmine loob aluse valla arengu sihipäraseks kavandamiseks, investeeringute planeerimiseks, eelarve koostamiseks ning välisrahastuse taotlemiseks.

Õigusakti vastuvõtmisega ei kaasne vahetuid täiendavaid kulusid peale arengukavas ja eelarvestrateegias kavandatud tegevuste elluviimiseks ette nähtud vahendite.

5. Õigusakti avalikustamine ja vastuvõtmine

Eelnõu kuulub menetlemisele vallavolikogus kahel lugemisel. Eelnõu vastuvõtmine on planeeritud volikogu novembrikuu istungile.

Eelnõu avalikustamise ja avalike arutelude käigus esitatud kirjalikud ettepanekud avaldatakse valla veebilehel enne arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmist. Avaliku arutelu tulemuste alusel tehakse eelnõus põhjendatud juhul vajalikud muudatused.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus korraldab dokumendi avalikustamise järgmiselt:

1. Avalik väljapanek toimub 22. oktoobrist kuni 04. novembrini 2026 (kaasa arvatud) valla veebilehel www.pparnumaa.ee ning paberkanalil Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuses ja halduskeskustes.

2. Avalikud arutelud toimuvad Pärnu-Jaagupi Halduskeskuses (Kooli 2, Pärnu-Jaagupi alev), Tootsi Halduskeskuses (Tuleviku 1, Tootsi), Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuses (Pärnu-Paide mnt 2, Vändra alev) pärast avalikustamise perioodi lõppu. Täpsem aeg avalikustatakse valla veebilehe ning sotsiaalmeedia kaudu.

3. Avaliku väljapaneku perioodil, kuni 04. novembrini 2026 (kaasa arvatud), on võimalik esitada oma seisukohti ja ettepanekuid:

e-posti teel aadressil vald@pparnumaa.ee, postiga aadressil Pärnu-Paide mnt 2, Vändra alev, Põhja-Pärnumaa vald, paberkanalil kohapeal Vändras vallavalitsuses, Tootsi halduskeskuses ja Pärnu-Jaagupi halduskeskuses.

Vastavalt KOKS § 7 lõikele 6 jõustub volikogu määrus üldises korras kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Samuti näeb KOKS § 37² lg 8 ette kohustuse avaldada arengukava ja eelarvestrateegia ning volikogu ja selle komisjonide protokollid arengukava ja eelarvestateegia menetlemise kohta valla veebilehel seitsme tööpäeva jooksul pärast vastuvõtmist.

Koostajad:

Kaarel Oja

Vallavanem

Tiina Roht

Vallasekretär